

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum oporteat contumeliosos reprimere? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Ad tertium dicendum, quod cum peccatum conu-
nitij, vel contumeliæ ex animo dicentis dependeat,
potest contingere, quod sit peccatum veniale, si sit
leue conuitium, non multum hominem dehonestans,
& proferatur ex aliqua animi leuitate, vel ex leui
ira, absque firmo proposito aliquem dehonestandi:
puta cum aliquis intendit aliquem per huiusmodi
verbum leuiter contristare.

ARTIC. III.

*Utrum aliquis debeat contumelias sibi illatas
sustinere?*

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod ali-
quis non debeat contumelias sibi illatas su-
stinere. Qui enim sustinet contumeliam sibi illa-
tam, audaciam nutrit conuitiantis. Sed hoc non
est faciendum. Ergo homo non debet sustinere
contumeliam sibi illatam, sed magis conuitiantis re-
spondere.

399
Inf. 4. 75
2. 4. ad 1.
Et opusc.
19. c. 16.

¶ 2 Præterea, Homo debet plus se diligere,
quàm aliam. Sed aliquis non debet sustinere, quod
alte ei conuitium inferatur. Vnde dicitur Proverbio-
rum vigesimo sexto, Qui imponit stulto silentium,
iras mitigat. Ergo etiã aliquis non debet sustinere
contumelias sibi illatas.

¶ 3 Præterea, Non licet alicui vindicare seip-
sum, secundum illud, Mihi vindictam, & ego retri-
buam. Sed aliquis non resistendo contumeliæ, se vind-
dicat, secundum illud Chrysoitomi, Si vindicare
vis, sile, & funestam ei dedisti plagam. Ergo aliquis
non debet silendo sustinere verba contumeliosa, sed
magis respondere.

ho. 43. in
Mat. cir-
ca med.
habetur
ad sensu.
Et hom.
85. a me.
80. 20.

S E D contra est, quod dicitur in Psal 37. Qui in-
quirebant mala mihi, locuti sunt vanitates. Et po-
sterea subditur, Ego autem tanquam surdus non audie-
bam, & sicut mutus non aperiens os suum.

R E S P O N D E O dicendum quod, sicut patien-
tia necessaria est in his quæ contra nos sunt, ita etiã
in his quæ contra nos dicuntur. Præcepta autem pa-

N a tien-

li. 1. c. 34.
35. et 36.
80. 4.

tientia in his quæ contra nos sunt, sunt in præparatione animi habenda: sicut August. * in lib. de Sermone Domini in monte, exponens illud præceptum Domini, Si quis percusserit te in vnam maxillam, præbe ei & aliam: vt scilicet homo sit paratus hoc facere, si opus fuerit. Non tamen hoc semper tenetur facere actu, quia nec ipse Dominus hoc fecit: sed cum suscepit alapam, dixit, Quid me cædis? vt habetur Ioannis decimo octauo. Et ideo etiam circa verba contumeliosa, quæ contra nos dicuntur, est idem intelligendum. Tenemur enim habere animum paratum ad contumelias tolerandas, si expediens fuerit. Quandoque tamen oportet vt contumeliam illatam repellamus, maxime propter duo. Primum quidem propter bonum eius, qui contumeliam infert, vt videlicet eius audacia reprimatur, & de cætero talia non attentet: secundum illud Proverbiorum vicefimo sexto, Responde stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi sapiens videatur. Alio modo propter bonum multorum, quorum profectus impeditur propter contumelias nobis illatas. Vnde Gregor. * dicit super Ezech. homil. 9. Hi, quorum vita in exemplo imitationis est posita, debent, si possunt, detrahentium sibi verba compescere, ne eorum prædicationem non audiant qui audire poterant; & ita in prauis moribus remanentes, bene viuere contemnunt.

* circa
med.

Ad primum ergo dicendum, quod audaciam conuittantis contumeliosi, debet aliquis moderatè reprimere, scilicet propter officium charitatis, non propter cupiditatem priuati honoris. Vnde dicitur Proverb. 26. Ne respondeas stulto iuxta stultitiam suam, ne ei similis efficiaris.

Ad secundum dicendum, quod in hoc quod aliquis alienas contumelias reprimat, non ita timeretur cupiditas priuati honoris, sicut cum aliquis repellit contumelias proprias. Magis autem videtur hoc prouenire ex charitatis affectu.

Ad

Ad tertium dicendum, quod si aliquis hoc animo taceret, ut tacendo contumelianam ad iracundiam prouocaret, pertinere hoc ad vindictam. Sed si aliquis taceat, volens dare locum iræ, hoc est laudabile. Vnde dicitur Ecclesiast. 8. Non litiges cum homine linguato, & non struas in ignem illius ligna.

ARTIC. IV.

Vtrum contumelia oriatur ex ira?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod contumelia non oriatur ex ira. Quia dicitur Prouerbiorum 11. Vbi superbia ibi contumelia. Sed ira est vitium distinctum a superbia. Ergo contumelia non oriatur ex ira.

400
Inf. q. 73
a. 3. ad 3
et q. 158.
a. 7. cor.

¶ 2 Præterea, Prouerbiorum 20. dicitur, Omnes stulti miscentur contumelijs. Sed stulticia est vitium oppositum sapientiæ, ut supra habitum est *. Ira autem opponitur mansuetudini. Ergo contumelia non oriatur ex ira. q. 46. a. 1

¶ 3 Præterea, Nullum peccatum diminuitur ex sua causa. Sed peccatum contumeliæ diminuitur, si ex ira proferatur. Grauius enim peccat qui ex odio contumeliam infert, quàm qui ex ira. Ergo contumelia non oriatur ex ira.

SED contra est, quod Gregor. 31. Moral. dicit *, quod ex ira oriuntur contumeliæ. * c. 31. d. med.

RESPONDEO dicendum, quod cum vnum peccatum possit ex diuersis oriri, ex illo tamen dicitur principalius habere originem, ex quo frequentius procedere consuevit propter propinquitatem ad finem ipsius. Contumelia autem magnam habet propinquitatem ad finem iræ, qui est vindicta. Nulla enim vindicta est irato magis in promptu, quàm inferre contumeliam alteri. Et ideo contumelia maxime oriatur ex ira.

Ad primum ergo dicendum, quod contumelia non ordinatur ad finem superbiæ, qui est celsitudo: & ideo non directe contumelia oriatur ex superbia. Dispo-